

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
Πληροφορίες: Π.Παναγιωτακοπούλου
Τηλέφωνο: 2131516475
e-mail: ypertns@ypakp.gr

Αθήνα
Αριθ. Εσωτ. Πρωτ.:792

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
Αθήνα

ΚΟΙΝ: Γραμματεία Υφυπουργού Εργασίας
και Κοινωνικής Ασφάλισης (Τομέας
Κοινωνικής Ασφάλισης) Πολιτική Γραμματεία

ΘΕΜΑ: Απαράδεκτη παρακράτηση της σύνταξης για πάνω από 2.000 απασχολούμενους συνταξιούχους.

ΣΧΕΤ: Η αριθ. πρωτ.6784/16-9-2024 Ερώτηση.

Σε απάντηση της σχετικής Ερώτησης, που κατατέθηκε στη Βουλή από τους βουλευτές κ.κ. Φωτίου Θεανώ, Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία), Ζεϊμπέκ Χουσεϊν, Ηλιόπουλο Αθανάσιο (Νάσο), Πέρκα Θεοπίστη (Πέτη), Τζανακόπουλο Δημήτριο, Τζούφη Μερόπη και Τσακαλώτο Ευκλείδη, αναφορικά με το παραπάνω θέμα, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Με τις διατάξεις του άρθρου 114 του ν. 5078/2023 (Α' 211) αντικαταστάθηκε το άρθρο 20 του ν. 4387/2016 (Α' 85) και θεσπίστηκε νέο πλαίσιο για την απασχόληση συνταξιούχων εξ ιδίου δικαιώματος με έναρξη ισχύος των νέων διατάξεων από 1.1.2024. Σύμφωνα με τον ανωτέρω νόμο, στους απασχολούμενους συνταξιούχους καταβάλλεται το σύνολο της κύριας και επικουρικής σύνταξης από τον φορέα, χωρίς την περικοπή (30%) και θεσπίζεται πόρος υπέρ e-ΕΦΚΑ μη ανταποδοτικού χαρακτήρα, που συνεισπράττεται με τις ασφαλιστικές εισφορές.

Ειδικότερα για την ασφάλιση των απασχολούμενων συνταξιούχων καταβάλλονται οι προβλεπόμενες από τη νομοθεσία ασφαλιστικές εισφορές σύμφωνα με την ασφαλιστέα απασχόληση και επιπλέον πόρος μη ανταποδοτικού χαρακτήρα υπέρ e-ΕΦΚΑ ως εξής:

α) οι μισθωτοί και οι καταβάλλοντες εισφορές σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 39, καταβάλλουν τις ασφαλιστικές εισφορές των άρθρων 38, 41, 35 και 97 μετά τυχόν συνεισπραττομένων εισφορών, με βάση την υπαγωγή τους στην ασφάλιση, επιμεριζομένων μεταξύ εργοδότη και ασφαλισμένου κατά την κείμενη νομοθεσία και επιπλέον πόρο υπέρ e-ΕΦΚΑ ύψους εφτά κόμμα εφτά τοις εκατό (7,7%) επί των ασφαλιστέων αποδοχών κύριας ασφάλισης για τον κλάδο κύριας ασφάλισης και λοιπών παροχών και ύψους δύο κόμμα τρία τοις εκατό (2,3%) επί των ασφαλιστέων αποδοχών επικουρικής ασφάλισης για τον κλάδο επικουρικής ασφάλισης, ο οποίος βαρύνει αποκλειστικά τον ασφαλισμένο.

β) οι μη μισθωτοί (ελεύθεροι επαγγελματίες και αυτοτελώς απασχολούμενοι) καταβάλλουν τις ασφαλιστικές εισφορές των άρθρων 39, 41, 35 και 97 μετά τυχόν συνεισπραττομένων εισφορών, με βάση την υπαγωγή τους στην ασφάλιση και επιπλέον πόρο υπέρ e-ΕΦΚΑ ύψους πενήντα τοις εκατό (50%) επί της επιλεγείσας ασφαλιστικής κατηγορίας κύριας ασφάλισης για τον κλάδο κύριας ασφάλισης και παροχών και σε περίπτωση υπαγωγής και στην επικουρική ασφάλιση, ύψους σαράντα τοις εκατό (40%) επί της επιλεγείσας ασφαλιστικής κατηγορίας κύριας ασφάλισης για τον Κλάδο κύριας ασφάλισης και λοιπών παροχών και σαράντα τοις εκατό (40%) επί της επιλεγείσας ασφαλιστικής κατηγορίας επικουρικής ασφάλισης για τον κλάδο επικουρικής ασφάλισης.

Η γνωστοποίηση του πόρου, στους συνταξιούχους ή αιτηθέντες σύνταξη, που ασφαλιζονται ως μη μισθωτοί, γίνεται με τα ειδοποιητήρια πληρωμής ασφαλιστικών εισφορών στα οποία απεικονίζεται διακριτικά το ποσό του πόρου υπέρ e ΕΦΚΑ, για τους προβλεπόμενους κλάδους. Τα μηνιαία ειδοποιητήρια αναρτώνται στον Ατομικό Λογαριασμό των ασφαλισμένων, στις ηλεκτρονικές υπηρεσίες του e ΕΦΚΑ ([www. efka.gov.gr](http://www.efka.gov.gr)), όπου μπορούν να ανατρέχουν για την ενημέρωσή τους.

Περαιτέρω, οι ασφαλιστικές εισφορές συμπεριλαμβανομένου και του πόρου πρέπει να καταβάλλονται μηνιαίως εντός ορισμένης προθεσμίας σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 43 του ν. 4387/2016, όπως ισχύει, και την αριθ. 2/25.01.2017 εγκύκλιο του ΕΦΚΑ (ΑΔΑ: 7Τ6Ν465ΧΠΙ-Ρ9Ρ). Οι εισφορές που εξοφλούνται μετά τη λήξη της ημερομηνίας εμπρόθεσμης καταβολής τους, επιβαρύνονται με τις νόμιμες προσαυξήσεις.

Οι ασφαλιστικές εισφορές που δεν εξοφλούνται εντός των οριζόμενων προθεσμιών θεωρούνται ληξιπρόθεσμες και βεβαιώνονται στο Κέντρο Είσπραξης Ασφαλιστικών Εισφορών (ΚΕΑΟ), σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4172/2013 και τις υπ' αριθ. Φ.0000/οικ.25379/312/2013 ΥΑ (Β' 2699) και Δ.15/Δ' /14831/26.2.2024ΚΥΑ (Β' 1391).

Σύμφωνα, εξάλλου, με την παρ. 11 του άρθρου 114 του ν. 5078/2023, σε περίπτωση μη καταβολής των προβλεπόμενων ασφαλιστικών εισφορών και πόρου υπέρ e ΕΦΚΑ για διάστημα μεγαλύτερο των 2 μηνών, οι οφειλές παρακρατούνται από το σύνολο των καταβαλλόμενων συντάξεων.

Επιπλέον, με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 3 της υπ' αριθ. Δ.15/14831/26.2.2024ΚΥΑ (Β' 1391) «Απασχόληση εξ ιδίου δικαιώματος συνταξιούχων του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης», καθορίζεται ότι οι συνταξιούχοι και οι αιτούντες σύνταξη εξ ιδίου δικαιώματος που απασχολούνται, υποχρεούνται να δηλώσουν σε συγκεκριμένες προθεσμίες την απασχόλησή τους στην ηλεκτρονική υπηρεσία «Δήλωση Απασχόλησης Συνταξιούχων» που λειτουργεί στον ιστότοπο του e ΕΦΚΑ, μέσω της οποίας έχουν υποβληθεί μέχρι και σήμερα 203.264 δηλώσεις από 194.180 συνταξιούχους.

Παράλειψη της δήλωσης απασχόλησης συνταξιούχου επιφέρει χρηματική κύρωση ίση με 12 μηνιαίες συντάξεις, κύριες και επικουρικές. Το ποσό της οφειλής μπορεί να αποπληρωθεί με παρακράτηση έως ενός τετάρτου από την κύρια σύνταξη και έως του ποσού του άρθρου 46 του ν. 4670/2020 (Α' 43) από την επικουρική, διαφορετικά εισπράττεται σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190). Η συνδρομή των προϋποθέσεων που εξαιρούν από την επιβολή ασφαλιστικής εισφοράς ή πόρου υπέρ e-ΕΦΚΑ δηλώνεται στον Φορέα.

Επισημαίνεται ότι η εφαρμογή της εν λόγω κύρωσης δεν έχει υλοποιηθεί ακόμη από τον e-ΕΦΚΑ, αλλά ο Φορέας βρίσκεται στη διαδικασία εφαρμογής της σχετικής νομοθεσίας.

Επιπρόσθετα, για την ενημέρωση των ασφαλισμένων σχετικά με α) την υποχρέωση υποβολής «Δήλωσης Απασχολούμενου Συνταξιούχου», β) την υποχρέωση καταβολής εισφοράς

με πόρο από 1.1.2024 των απασχολούμενων συνταξιούχων, γ) τη δήλωση εξαίρεσης από την υποχρέωση καταβολής πόρου λόγω συγκεκριμένων προϋποθέσεων και δ) τη βεβαίωση των ληξιπρόθεσμων οφειλών στο ΚΕΑΟ και την παρακράτηση οφειλών με πόρο από τις συντάξιμες αποδοχές, έχουν σταλεί αυτοματοποιημένα μηνύματα στις διευθύνσεις των ηλεκτρονικών ταχυδρομείων καθώς και στον ατομικό λογαριασμό ασφάλισης μη μισθωτού.

Επίσης έχουν δοθεί σχετικές οδηγίες με τις εγκυκλίους του e-ΕΦΚΑ υπ' αριθ. 10/2024 (ΑΔΑ: ΨΩΘΛ46ΜΑΠΣ-Κ54) και 28/2024 (ΑΔΑ: 6ΚΦ446ΜΑΠΣ-ΩΘΔ), καθώς και με τις αναρτημένες απαντήσεις στην ενότητα «Συχνές Ερωτήσεις» στις ηλεκτρονικές υπηρεσίες του e-ΕΦΚΑ.

Πάντως για την ορθή εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 114 του ν. 5078/2023, η Γενική Διεύθυνση Εισφορών του e-ΕΦΚΑ διενεργεί ελέγχους σε απασχολούμενους συνταξιούχους εξ ιδίου δικαιώματος που καθίστανται οφειλέτες ασφαλιστικών εισφορών και πόρου υπέρ e-ΕΦΚΑ, κατά το στάδιο που προηγείται της βεβαίωσης αυτών στο ΚΕΑΟ. Συγκεκριμένα μέσω αυτοματοποιημένων διαδικασιών, πραγματοποιείται λήξη της ασφάλισης σε όσες περιπτώσεις ενεργών ασφαλισμένων διαπιστώνεται ότι έχουν προβεί σε οριστική διακοπή εργασιών στη φορολογική διοίκηση για τη δραστηριότητα που ασκούσαν είτε απώλεσαν την ιδιότητα μέλους νομικού προσώπου ή ένωσης προσώπων για την οποία έχουν υποχρέωση ασφάλισης.

επίσης, για τις περιπτώσεις που διαπιστώνεται ότι απαιτείται περαιτέρω έλεγχος ως προς την πλήρωση ή μη των προϋποθέσεων υπαγωγής στην ασφάλιση του e-ΕΦΚΑ, και μέχρι την ολοκλήρωση διερεύνησης κάθε σχετικής υπόθεσης από την αρμόδια τοπική διεύθυνση του Φορέα, δεν γίνεται αποστολή των ληξιπρόθεσμων ασφαλιστικών εισφορών και του πόρου υπέρ e-ΕΦΚΑ στο ΚΕΑΟ.

Περιπτώσεις συνταξιούχων που η ασφαλιστική τους κατάσταση δεν είχε επικαιροποιηθεί, εξετάζονται άμεσα από τις τοπικές διευθύνσεις, σύμφωνα με οδηγίες που έχουν δοθεί. Στις περιπτώσεις που διαπιστώνεται από την αρμόδια υπηρεσία ότι λανθασμένα επιβλήθηκε οφειλή από εισφορές και πόρο σε συνταξιούχο, παρά το γεγονός ότι δεν ήταν εργαζόμενος, το σύνολο της παρακράτησης επιστρέφεται με εμβόλιμη πληρωμή άμεσα.

Σύμφωνα με τη Διεύθυνση Πληροφορικής και Επικοινωνιών του e-ΕΦΚΑ, η διασύνδεση του Φορέα με την ΑΑΔΕ για τη λήψη μεταβολών φυσικών και νομικών προσώπων, συμπεριλαμβανομένης και της διακοπής επιτηδευματία, βρίσκεται σε παραγωγική λειτουργία από 30.8.2023 και δεν υφίσταται κανένα μηχανογραφικό πρόβλημα σχετικά με τον έλεγχο έναρξης ή διακοπής λήξης απασχόλησης μη μισθωτού.

Επιπλέον, τον 6ο/2024, εφαρμόστηκε για πρώτη φορά η παρακράτηση εισφορών και πόρου από την καταβαλλόμενη σύνταξη εργαζόμενων συνταξιούχων ως ληξιπρόθεσμη εισφορά μέσω ΚΕΑΟ. Η διαδικασία είναι πλήρως αυτοματοποιημένη και πριν από την πρώτη εφαρμογή της προηγήθηκε εκ νέου μηχανογραφικός έλεγχος, μέσω ανταλλαγής ηλεκτρονικού αρχείου με την ΑΑΔΕ. Ως αποτέλεσμα αυτής της ενέργειας, παρακρατήθηκαν οι σχετικές οφειλές από τις καταβαλλόμενες συντάξεις, μέχρι εξοφλήσεως αυτών, όπως προδιαγράφηκε από τις αρμόδιες Γενικές Δ/νσεις του Φορέα. Τέλος, τον πρώτο μήνα εφαρμογής του μέτρου, ενημερώθηκαν εκτάκτως, μέσω ηλεκτρονικής επιστολής, οι σχετικοί οφειλέτες-συνταξιούχοι, εφόσον υπήρχε διαθέσιμη και επικαιροποιημένη ηλεκτρονική διεύθυνση στο μητρώο που διατηρεί ο Φορέας. Από τον Σεπτέμβριο του 2024, παγιώθηκε η αποστολή γραπτής ενημέρωσης, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στις περιπτώσεις παρακράτησης οφειλής.

Στις περιπτώσεις που διαπιστώνεται ότι ο ασφαλισμένος προβαίνει σε αναδρομική αναστολή της απασχόλησής του στην ΑΑΔΕ, υφίσταται μηχανογραφική διαδικασία επιστροφής των χρημάτων ως πιστωτικό υπόλοιπο.

Όπως προαναφέρθηκε, εξαντλήθηκαν όλοι οι δυνατοί τρόποι ηλεκτρονικής διασταύρωσης μέσω ΚΕ.Δ και ΑΑΔΕ. Αξίζει να σημειωθεί ότι σε μεμονωμένες περιπτώσεις παραπόνων πολιτών που αναφέρθηκαν στον Φορέα, ακολούθησε επιπλέον και στοχευμένος μηχανογραφικός έλεγχος στο ΓΕΜΗ, μέσω διαλειτουργικότητας.

Επισημαίνεται ότι σε όλες τις περιπτώσεις που ελέγχθηκαν από την Γενική Δ/νση Πληροφορικής και Επικοινωνιών του e- ΕΦΚΑ, επαληθεύθηκαν τα ευρήματα της διασταύρωσης με την ΑΑΔΕ και απέδειξαν την ύπαρξη π.χ. ενεργών ΑΕ, ΕΠΕ ή και ΙΚΕ με συμμετοχή των συνταξιούχων, για τους οποίους έγινε η καταγγελία.

Εν κατακλείδι, στο πλαίσιο του ψηφιακού μετασχηματισμού του e- ΕΦΚΑ, υλοποιούνται διαρκείς δράσεις αναβάθμισης και εκσυγχρονισμού των πληροφοριακών συστημάτων του, καθώς και ψηφιοποίηση της έγχαρτης πληροφορίας με σκοπό την επιτάχυνση των διαδικασιών και την εξυπηρέτηση των αιτούντων. Ειδικότερα βρίσκεται υπό υλοποίηση το νέο ΟΠΣ του Φορέα, το οποίο προβλέπει μεταξύ άλλων ανασχεδιασμό διαδικασιών, αντικατάσταση όλων των υφιστάμενων συστημάτων του και δυνατότητα ευέλικτης – παραμετρικής ενσωμάτωσης νέων επιχειρησιακών κανόνων και λειτουργιών. Η σύμβαση του έργου υπεγράφη στις 28.4.2023, με διάρκεια 30 μήνες και για την υλοποίησή του έχουν συγκροτηθεί επιχειρησιακές ομάδες ανά αντικείμενο του Φορέα, οι οποίες μεριμνούν για την ενσωμάτωση όλων των απαιτούμενων και εκκρεμών λειτουργιών στο νέο ΟΠΣ.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ